

تسخیر

مطیع و رام کردن **انسان**، **حیوان**، **جن**، **فرشته** یا **شیطان** را تسخیر می‌گویند و از آن در بلب **تجارت** به مناسبت بحث از **مکاسب محرمه** سخن رفته است. همچنین این کلمه در معنای مغلوب کردن، مطیع و منقاد کردن و تصرف منطقه یا مکانی نیز آمده است.

فهرست مندرجات

- ۱ - بیان عمل تسخیر
- ۲ - احکام تسخیر
- ۳ - پانویس
- ۴ - منبع

بیان عمل تسخیر

تسخیر اشیاء گاه بر اثر **ریاضت** های شرعی و **بندگی** خالصانه **خداوند** متعال و دستیابی به مقام **ولایت** و حقیقت **عبودیت** برای **انسان** حاصل می‌شود؛ چنان‌که در **انبیاء** و **اولیا** سلام‌الله‌علیهم‌الجمین، امر چنین است. در این صورت **شک** و **بختی** در آن نیست؛ ولی گاه از طریق ریاضت‌های غیر شرعی یا پاره‌ای اقدامات همچون نود کردن و بخور دادن برخی گیاهان (**دخنه**) و خواندن بعضی **عزائم** (**عزائم**) به دست می‌آید.

احکام تسخیر

تحصیل عمل تسخیر از راه ریاضت‌های **نامشروع** و شیطانی، به جهت **حرام** بودن مقتمه آن، حرام است؛ لیکن در **حرمت** تسخیر به وسیله اعمالی همچون **دخنه** و خواندن عزائم **اختلاف** است. گروهی آن را از اقسام **سحر** برشمرده‌اند؛

[۱] **جواهر الکلام**، ج ۲۲، ص ۸۵.

لیکن برخی دیگر آن را از موضوع و حکم **سحر** خارج دانسته‌اند.

[۲] **مصباح الفقاهة**، ج ۱، ص ۲۹۶.

بعضی دیگر هر چند آن را از اقسام **سحر** نشمرده، ولی **حکم** **سحر** را بر آن جاری کرده‌اند.

[۳] **مستند الشیعة**، ج ۱۴، ص ۱۱۵.

[۴] **هدایة العباد (کلیات)**، ج ۱، ص ۳۴۲.

البته بنابر قول به عدم حرمت تسخیر، در صورتی که تسخیر مستلزم امر حرامی مانند **اضرار** و ایذای **مؤمن** باشد، محکوم به حرمت است.

[۵] **مصباح الفقاهة**، ج ۱، ص ۲۹۶-۲۹۷.

[۶] **منهاج الصالحین (خوبی)**، ج ۲، ص ۷.

پانویس

۱. ↑ **جواهر الکلام**، ج ۲۲، ص ۸۵.

۲. ↑ **مصباح الفقاهة**، ج ۱، ص ۲۹۶.

۳. ↑ **مستند الشیعة**، ج ۱۴، ص ۱۱۵.

۴. ↑ **هدایة العباد (کلیات)**، ج ۱، ص ۳۴۲.

۵. ↑ **مصباح الفقاهة**، ج ۱، ص ۲۹۶-۲۹۷.

۶. ↑ **منهاج الصالحین (خوبی)**، ج ۲، ص ۷.

[فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت علیهم السلام، جلد ۲، صفحه ۴۷۲.](#)

رده‌های این صفحه: [فقه](#) | [مکاسب محرمه](#)